

Felhasználók oktatása az ausztriai pedagógusképző akadémiákon

Ausztriában az Oktatási és Művészeti Minisztérium (*Bundesministerium für Unterricht und Kunst*) 1978-ban a felhasználók oktatásával kapcsolatos kérdések kidolgozására munkacsoportot hozott létre. A felhasználók – a pedagógusképző akadémiák hallgatói – részére a következő koncepciót dolgozták ki:

1. a könyvtárat először használók részére, bevezető alapismeretek 14 perces színes – hangos filmen
2. az oktatás kibővítése a 3. félévben a házi dolgozat elkészítésének elősegítésére, szakbibliográfiák bemutatása dialemezekhez kapcsolt magnós szöveggel.

Ez utóbbi program még kidolgozásra vár, azonban az első 1980-ban már elkészült és az ausztriai pedagógiai akadémiákon egyöntetűen használják, és kötelező foglalkozás az elsőévesek részére az 1. félév első hetében.

A film négy részből áll:

- az 1. rész könnyed formában jelzi az információ sokaságát és a könyv fontosságát;
- a 2., a fő rész, három pedagógiai akadémia könyvtárának használatát, a használók jogait és köteleseit mutatja be;
- a 3. rész a könyv és a folyóirat szerepét vázolja a pedagógiai akadémiákon folyó oktatás során;
- a 4. rész a 2. rész főbb pontjainak ismételése.

A film kiegészítésére elkészítettek még egy 10 perces, 36 dialemezről álló programot is, amelyet vagy a hozzá készített magnóról lejátszott szöveggel vagy direkt előadással lehet kísérni.

A vetítés eredményességét még egy prospektussal is fokozzák, amely röviden tartalmazza a látottakat.

Megfontolás tárgyává teszi még a munkacsoport, hogy nem lenne-e helyes önellenőrző tesztek szétosztása is, ami fokozná az elsajátítás mélységét és pontosságát.

/SILVESTRI, G.: Benutzerschulung im Bereiche des Bibliothekswesens der Pädagogischen und Berufspädagogischen Akademien. = Mitteilungen Österreichischer Bibliothekare, 24. köt. 1. sz. 1981. p. 36–41./

(L. M.)

Országos könyvtáros főiskola
Villeurbanne-ban

Franciaországban a 19. században került előtérbe a könyvtárosok szakképzésének a kérdése. Ez a képzés különféle módon történt: magánintézmények, a Nemzeti Könyvtár és más intézmények egyaránt foglalkoztak e

A képzés folyamatának szervezett biztosítására egy „ellenőrzési kártya” szolgál, amely végigkíséri a résztvevőt a teljes oktatáson. Erre mindenkor rávezetik az elvégzett képzési szakaszban elért eredményeket, így a különböző oktatási elemek különböző szolgálati állomásokon történt teljesítését is egységesen lehet vezetni.

A bibliográfiai képzést lehetőleg a tanácsadók irányításával, szabályos gyakorlatként kell megszervezni. Egyébként is helyes, ha a tanácsadók a delegáló könyvtáraktól megbízást kapnak arra, hogy a tantervnek, illetve a résztvevők képzettségének és elért eredményeinek figyelembevételével határozzák meg az egyes tanulmányi elemek célját, tartalmát és követelményeit.

A szakmai gyakorlati képzést az elméleti oktatás menetéhez kell igazítani. A jó képzési és nevelési eredmények mellett az lehet a hatékony könyvtári munka legfőbb biztosítója, ha az elméleti és a gyakorlati oktatás között sikerült megteremteni a lehető legteljesebb összhangot, az oktatás alatti kölcsönös tájékoztatást.

A szakalkalmazotti vizsgáról

A minősítő vizsgákat a szakmunkás-vizsga rendelet alapján kell megtartani.

Vizsgatárgyak az elméleti oktatás területén:

1. marxizmus–leninizmus (írásbeli) vagy üzemgazdaságtan–szocialista jog (írásbeli);
2. műszaki alaptárgyak: az adatfeldolgozás alapjai (írásbeli).

Ezen kívül 2 további vizsgát kell vállalni az alábbi három közül:

1. könyvtártan (szóbeli);
2. betűrendes katalogizálás (írásbeli);
3. könyv-és könyvkiadási ismeretek (írásbeli).

A szakmai gyakorlati záróvizsgákat legalább 3, de legfeljebb 5 tárgyból kell megrendezni; 1. állományfeltárás, 2. helyi- és könyvtárközi kölcsönzés, raktározás vagy olvasótermi illetve szabadpolcos állományok, 3. bibliografizálás. További két tárgy a szükségletek szerint jelölhető ki.

A könyvtári szakalkalmazotti minősítés feltétele egy házi írásbeli dolgozat elkészítése, amely a vizsgázó önállóságát is igazolja.

A minősítő tanfolyamot sikerrel zárók oklevelet és bizonyítványt kapnak; ez utóbbi az összes vizsgák érdemjegyét tartalmazza.

/SENFT, E. B.–SIEK, E.: Erwachsenenqualifizierung zum Bibliotheksfacharbeiter. = Zentralblatt für Bibliothekswesen, 94. köt. 1. sz. 1980. p. 12–19./

(Végh Ferenc)

